

det er ikke det eneste Tegn, der har været tilstede paa, hvor uheldigt Kirkeeregimentet i de senere Aar har været. Jeg behøver blot at minde om de sørgelige Udrædelsler og Bevægelser, der have fundet Sted paa Bornholm, og som vistnok meget vel kunde være forhindrede ved en noget mildere Optræden fra Bestyrelsens Side. Det synes jo nu næsten endog at være kommet derhen, at den for en vis Menighed virkelig bestiftede Præst ikke maa bruge sin Sognekirke til Gudstjeneste undtagen om Søndagen, uden en udtryffeligt Tilladelse af Biskoppen. Heldignis er dog denne Bestemmelse idetmindste ikke publiceret i alle Stifter; men alle Tegn tyder paa, at dersom man ikke i Tide værger sig derimod, ville vi meget snart ogsaa faae dette Syn at see. Der blev af en tidligere Minister gjort Skridt til, at der kunde blive entlediget en Deel geistlige Embedsmænd. Det var vistnok en meget rigtig Beslutning, og dobbelt rigtig efter den Maade, hvorpaa den tænktes udført, nemlig at det ikke skulde være just de ældste Præster, der bleve entledigede — thi der er mange meget gamle Præster, som sandelig kunne, især med Assistance af en personel Capellan, endnu virke overordentlig meget godt i deres Menighed —, men at det skulde være de uduelige Præster, der skulde entlediges. Naar jeg her kommer til at omtale den danske Præstestand, vil jeg erklære, at det er min Mening, at den i Løbet af de senere Aar er gaaet overordentlig meget frem, og at den vistnok kan stilles ved Siden af en hvilken som helst anden Stand her i Landet; men jeg troer ogsaa, det gjælder om denne som om enhver anden Stand, at den engang imellem trænger til Udluftning eller Udrensning, og, dersom man lader den ene Arrække gaae hen efter den anden uden at foretage noget Saadant, da ville Menighederne lide derved. Imidlertid, ogsaa dette har man ikke seet Noget af, det er med ganske faa Undtagelser Altsammen blevet, som det var, endog uden at man veed, at saadanne Præster, som ikke kunne røgte deres Kald forfarligt, ere blevne tvungne til at tage en personel Capellan. Der er derfor paa mange Steder i Landet en saadan Tilstand, at med al Anerkjendelse af det store Værd, der maa tillægges Loven af 4de April 1855 om Sogne-

baandets Løsning, opnaaes dog Siemedet derved ikke fuldstændigt, idet der kan være Tilfælde, hvor Folk, som føle Trang og grundet Trang til en saadan Løsning af Sognebaandet, ikke paa lang Afstand kunne finde en Præst, som de hjertelig kunne slutte sig til, idet de alene ere henviste til Sognepræster og ikke engang kunne løse Sognebaand til en personel Capellan. Jeg vil ganske vist indrømme, at denne Lov, som her foreligger, især med Hensyn til sin § 1 kan medføre nogen Fare for Folketirken og nogen Fortrædelighed for enkelte af dens Præster; men paa den anden Side troer jeg, at det dog ikke er det, vi egentlig skulle see paa. Der har her været talt saa meget om Folketirken i Modsetning til Individet. Naar jeg bedømmer en Lov som den foreliggende, saa er der et Hovedpunkt, som jeg fornemmelig tager i Betragtning; naar jeg kan gjøre mig det klart, at Loven bidrager til at fremme det, saa stemmer jeg for den, og dette Punkt er, om Loven vil fremme, hvad der tjener til Menighedernes virkelige Opbyggelse og Fremvæxt. Nu er det min Mening, at ved Siden af de mindre Farer og Fortrædeligheder, som denne Lov kan medføre, saa vil den dog i det Hele være til Folketirkens Menigheders Fremvæxt, og derfor kan jeg ikke Andet end erklære mig for denne Lov. Den ærede 4de Landsthingsmand for 1ste Kreds (Krieger) erklærede, at vi her skulde understøtte Folketirken, og det er ogsaa netop det, jeg mener at gjøre ved at anbefale Loven; men Anstuelserne ere i den Henseende forskjellige. Den høitærede Landsthingsmand mener, at man ikke understøtter Folketirken ved at vedtage en saadan Lov; jeg mener tværtimod, at man gjør det, og at man netop ved smaat og jevnt at give Frihed indenfor de tilbørlige Grændser i høieste Maade arbejder paa Folketirkens Fremvæxt.

Der er et Punkt, hvorpaa jeg særlig vil tillade mig at henlede paa den høitærede Ministers og Thingets Medlemmers Opmærksomhed, og det angaaer Lovens § 1 og de Friheder, som deri ere indeholdte. Først maa jeg dog bemærke, at naar der er talt saa overordentlig meget om, at denne Lov var en Leilighedslov, eller ikke, saa skal jeg ikke indlade mig paa, hvorvidt den ærede Forslagsstiller